

6. 4. 2018

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zápis do obchodního rejstříku na základě cizozemského notářského zápisu

Vrchní soud v Praze v usnesení ze dne 20. 12. 2017, sp. zn. 7 Cmo 257/2016 judikoval, že notářským zápisem ve smyslu § 776 odst. 2 z . o. k. je pouze notářský zápis pořizený podle českého práva notářem se sídlem v České republice.

K věci: Soud prvního stupně návrh na zápis změn zamítl. V odůvodnění uvedl, že navrhovatelka se návrhem doručeným soudu prvního stupně dne 29. 4. 2016 domáhala zápisu zvýšení základního kapitálu, potažmo i zvýšení vkladů stávajících společníků. Dále uvedl, že jako listinu prokazující nastalé skutečnosti předložila navrhovatelka notářský zápis ze dne 9. 3. 2016 sepsaný notářskou Z. K., se sídlem ve Slovenské republice. Z jeho obsahu vyplývá, že byl notářem osvědčený podle ust. § 61 a násl. notářského poriadku, tj. zákonem platným ve Slovenské republice. Soud dále uvedl, že osvědčení a pořizení notářského zápisu se řídí ust. § 80 a 80a a násl. zákona č. [358/1992](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů, tj. zákonem platným v České republice. Notářský zápis ve smyslu ustanovení zákona o obchodních korporacích se nepovažuje za takový druh veřejných listin, u nichž by bylo možno předpokládat oběh mezi státy, jejich výkon je omezen na území České republiky, musí být pořizen podle českého notářského řádu notářem, který byl jmenován českým státem podle pravidel stanovených českým zákonem. Předložený notářský zápis soud prvního stupně považuje za neplatný pro účely zápisu do veřejného rejstříku a rozhodl proto, jak uvedeno výše.

Odůvodnění: Proti usnesení soudu prvního stupně podala navrhovatelka odvolání. Namítá, že soud prvního stupně na základě provedených důkazů dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním a jeho rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení. S odkazem na ust. § 134 o. s. ř. ve spojení s ust. § 6 zákona č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen „n. ř.“), uvádí, že notářské zápisy jsou veřejnými listinami. Za veřejné listiny jsou notářské zápisy považovány i podle práva Slovenské republiky, konkrétně dle ust. § 3 odst. 4 zákona č. [323/1992](#) Zb., o notářích a notářské činnosti. Mezi Českou republikou a Slovenskou republikou je na základě Sdělení ministerstva zahraničních věcí v ČR uzavřena dvoustranná mezinárodní smlouva o právní pomoci poskytované justičními orgány a o úpravě některých právních vztahů v občanských a trestních věcech, uveřejněného ve Sbírce zákonů pod č. [209/1993](#) Sb. (dále jen „Smlouva o právní pomoci“), která dle navrhovatelky řeší vzájemné uznávání veřejných listin. Veřejné listiny se proto v obou dotčených státech akceptují bez dalšího tzv. vyššího ověření nebo bez apostily, protože jsou obě země navíc členskými státy Úmluvy o apostilaci a přednost Smlouvy o právní pomoci vyplývá z jejich ustanovení. Navrhovatelka je tak plně přesvědčena, že notářský zápis pořizený na území Slovenské republiky je platnou veřejnou listinou použitelnou na území České republiky bez dalšího. Navrhuje, aby odvolací soud napadené usnesení zrušil a povolil navrhovaný zápis na základě předloženého notářského zápisu.

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal napadené usnesení a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Z notářského zápisu sepsaného dne 9. 3. 2016 notářkou Z. K. v její notářské kanceláři ve Slovenské republice bylo odvolacím soudem zjištěno, že se jím osvědčuje rozhodnutí valné hromady o zvýšení základního kapitálu společnosti. Následně valná hromada společnosti rozhodla o změně společenské smlouvy ohledně výše vkladu a velikosti obchodních podílů společníků společnosti.

Podle § 171 odst. 1 z. o. k. je k přijetí rozhodnutí o změně obsahu společenské smlouvy třeba souhlasu alespoň dvoutřetinové většiny hlasů všech společníků. Podle ust. § 172 odst. 1 z. o. k. se rozhodnutí valné hromady o skutečnostech podle § 171 odst. 1 z. o. k. a o dalších skutečnostech, jejichž účinky nastávají až zápisem do obchodního rejstříku, osvědčuje veřejnou listinou.

Podle ust. § 776 odst. 2 z. o. k. se pro potřeby tohoto zákona veřejnou listinou rozumí notářský zápis. Podle ust. § 6 n. ř., jsou notářské zápisy a jejich stejnopisy, výpisy z notářských zápisů a podle tohoto zákona sepsané listiny o ověření veřejnými listinami, jestliže splňují náležitosti stanovené pro ně tímto zákonem. Náležitosti notářského řádu spolu s náležitostmi, jež u notářského zápisu o změně společenské smlouvy společnosti s ručením omezeným požaduje zákon o obchodních korporacích (§172 odst.2), tvoří kogentní úpravu, od které se nelze odchýlit.

Podle § 90 odst. 1 zákona č. [304/2013](#) Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, nebyl-li návrh na zápis odmítnut podle § 86, rejstříkový soud zkoumá, zda údaje o skutečnostech, které se do veřejného rejstříku zapisují, vyplývají z listin, které mají být k návrhu doloženy, a zda navrhované jméno není zaměnitelné s jiným již existujícím zapsaným jménem, popřípadě není-li klamavé.

Vzhledem k výše uvedenému odvolací soud v rámci odvolacího řízení posuzoval, zda je notářský zápis pořízený zahraničním notářem veřejnou listinou ve smyslu § 776 odst. 2 z. o. k.

Institut veřejné listiny je upraven v § 567 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“) a považuje se za ní listina vydaná orgánem veřejné moci v mezích její pravomoci nebo listina, kterou za veřejnou prohlásí zákon. Vzhledem k výslovné úpravě v § 776 odst. 2 z. o. k. se pro účely tohoto zákona za veřejnou listinu považuje pouze notářský zápis. Notářský řád stanoví a rozlišuje, kdy se požaduje pro rozhodnutí valné hromady notářský zápis podle § 80a a násl. a kdy postačuje notářský zápis podle § 77. Vyhotovení notářského zápisu předpokládá znalost českého práva a notářský zápis musí splňovat náležitosti stanovené zákonem (§ 6 n. ř.), musí být sepsán v českém jazyce (§ 58 n. ř.) notářem se sídlem na území České republiky. Zavedení notářského zápisu se zvláštními náležitostmi bylo důvodem pro opuštění věcného přezkumu návrhu a zavedení tzv. registračního principu. Na notáře tak byly přeneseny některé pravomoci, které by jinak příslušely výlučně českým soudům v rámci řízení zápisu do obchodního rejstříku. Vzhledem k tomu, že se jedná o přenesené pravomoci, jejich výkon je omezen na území České republiky.

Odvolací soud proto uzavírá, že notářským zápisem podle § 776 odst. 2 z. o. k. je jediné notářský zápis pořízený podle českého práva notářem se sídlem v České republice, jak správně dovodil soud prvního stupně. Takový závěr odpovídá též ustálené rozhodovací praxi Nejvyššího soudu, který např. v odůvodnění usnesení ze dne 14. 4. 1999 sp. zn. 21 Cdo 2020/98, uveřejněným ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 4/2000, vyslovil závěr, že „notářským zápisem se rozumí listina sepsaná notářem, která splňuje náležitosti stanovené pro sepisování notářských zápisů zákonem č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) [nyní ve znění zákona č. [82/1998](#) Sb.] - dále jen "notářský řád" a která tak má (srov. § 6 notářského řádu) povahu veřejné listiny". Na tomto závěru Nejvyšší soud setrval též např. v rozsudcích ze dne 27. 4. 2011 sp. zn. 21 Cdo 2120/2009, ze

dne 25. 2. 2013 sp. zn. 21 Cdo 2505/2011 nebo ze dne 6. 5. 2016 sp. zn. 21 Cdo 1557/2015.

Tento výklad neodporuje předpisům EU z oblasti práva obchodních společností, které vycházejí z toho, že zákonnost vybraných postupů kolem obchodních korporací má zkoumat příslušný vnitrostátní orgán; v České republice byl v těchto případech zvolen právě notář a jako forma notářský zápis (viz např. směrnice č. 2005/56/ES o přeshraničních fúzích kapitálových společností či nařízení č. 2157/2001 o statutu evropské společnosti).

Nelze přisvědčit ani argumentaci odvolatelky, pokud odkazuje na Smlouvu mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o právní pomoci poskytované justičními orgány a o úpravě některých právních vztahů v občanských a trestních věcech. Podle čl. 4 odst. 2 této smlouvy listiny, které se na území jedné smluvní strany považují za veřejné, mají důkazní moc veřejných listin též na území druhé smluvní strany. Zde nejsou pochybnosti o tom, že notářský zápis zahraničního notáře je veřejnou listinou, ovšem v působnosti zákona o obchodních korporacích může jít ze shora vyložených důvodů pouze o notářský zápis pořízený podle notářského řádu platného v České republice.

Stejný závěr je zastáván i právní teorií, podle níž „jestliže zákon (např. obchodní zákoník) pro nějaký právní úkon předepisuje formu notářského zápisu nebo stanoví, že nějaká skutečnost musí být osvědčena notářským zápisem, míní se tím notářský zápis podle českého notářského řádu pořízený notářem, který byl jmenován českým státem podle pravidel stanovených českým zákonem“ (Bílek, P., Fiala, R., Jindřich, M, Wawerka, K. a kol. Notářský řád a řízení o dědictví. Komentář 4. vydání, Praha: C.H.Beck, 2010, s. 27-28). K tomu lze rovněž odkázat na stanovisko Ministerstva spravedlnosti dostupné na stránkách České advokátní komory (dostupné na [www](http://www.cak.cz), k dispozici >>> [zde](#)).

Odvolací soud nemá důvod odchýlit se od zmíněné judikatury Nejvyššího soudu; tam uvedený závěr platí i za současné právní úpravy. Z předloženého notářského zápisu sepsaného dne 9. 3. 2016 notářkou Z. K. v její notářské kanceláři ve Slovenské republice nevyplývá rozhodnutí valné hromady o zvýšení základního kapitálu společnosti a o změně společenské smlouvy učiněné zákonem předpokládaným způsobem.

Poznámka: Vrchní soud v Praze zde navázal na svou předchozí judikaturu, především pak na usnesení ze dne 5. 4. 2017, sp. zn. 7 Cmo 205/2016, v němž mj. zdůraznil, že: „...povinnosti uložené notářům notářským řádem, jako např. povinnost notáře mj. uvést v notářském zápisu, že právní jednání je v souladu s právními předpisy, má li být takový notářský zápis o právním jednání podkladem pro zápis práv či skutečností zapisovaných do veřejného rejstříku, lze stěžít, resp. nelze ukládat cizozemským notářům (nejspíše nezalým českého jazyka a českých právních předpisů). Český zákonodárce totiž není oprávněn ukládat prostřednictvím českého notářského řádu žádné povinnosti cizozemským notářům. Ostatně cizozemský notář by stěžít mohl garantovat zákonnost právního jednání činěného ve formě notářského zápisu a prohlašovat, že právní jednání je v souladu s právními předpisy (v daném případě mj. zákonem o obchodních korporacích), o jejichž znalosti (včetně adekvátní judikatury soudů vyšších stupňů, která je nezbytná při kvalifikované interpretaci právních předpisů) lze mít důvodné pochybnosti. Lze celkem logicky předpokládat, že stěžít bude požadována při získávání notářských oprávnění v ostatních státech Evropské unie či mimo ni znalost českých právních předpisů. Potřebná znalost českých právních předpisů pro podkladový notářský zápis (má li být takový notářský zápis o právním jednání podkladem pro zápis práv či skutečností zapisovaných do veřejného rejstříku), je však klíčová.“

Mgr. Vladimír Janošek,

advokát

trvale spolupracující s [ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.](#)

V Jámě 699/1

110 00 Praha 1

Tel.: +420 731 773 563

e-mail: janosek@arws.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)
- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)